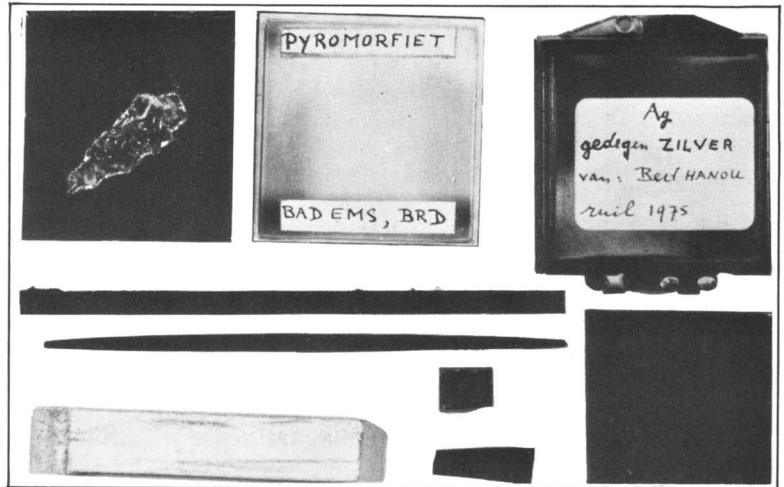

MICRO-MOUNTS

door drs. W.R. Moorer

Pyromorfiet. Rechts een gesloten doosje, compleet met etiket. Onder, geverfde, bewerkte materialen en onbewerkte stukjes hout.

Ondanks het feit dat veel verzamelaars begrijpend knikken als het woord micromount ter sprake komt, blijkt dit begrijpen toch op erg veel misverstanden te berusten. Een gesprek van een uur, een stereomikroskoop en enkele "echte" micromounts blijken voldoende en nodig om leken, beginnende, maar vooral gevorderde verzamelaars op slag te overtuigen of zelfs "medeplichtig" te maken.

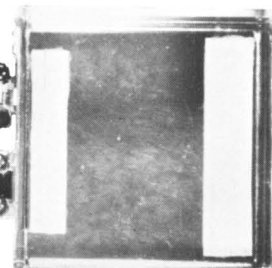
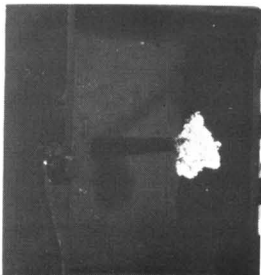
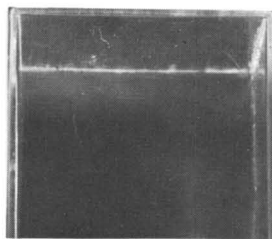
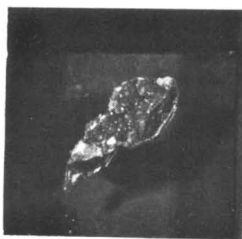
De moeilijkheid met het begrip micromount vloeit voort uit het feit dat — in tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt — de micromounter een gewone verzamelaar is. Het enig verschil met de doorsnee verzamelaar is, dat de micromounter **meer dan normale** (zo u wilt abnormale) aandacht besteedt aan het tentoonstellen, het toegankelijk maken, van het verzamelde materiaal of liever van een belangrijk gedeelte van zijn verzameling.

Door de beschikking over ideale vitrines, uitgekiende belichting en relatief veel geld om de verzameling in te richten voelt de micromounter zich een soort museum-directeur, ook al omdat zijn bezoekers oh en ah roepen van bewondering of zelfs stil zijn van verbijstering omdat in de verzameling ongekende kwaliteit is ontdekt.

Het bovenstaande klinkt wat overdreven, maar de kern van het micromounten ligt erin besloten: het gaat om de techniek van verzameld materiaal optimaal toegankelijk te maken voor visuele waarneming. Dit betekent dat ervoor wordt gezorgd het materiaal (in ons geval mineralen) juist door de eraan aangepaste tentoonstellingstechniek de centrale positie te laten innemen die het toe- komt.

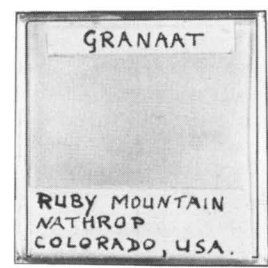
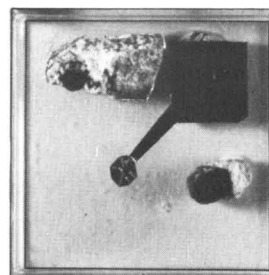
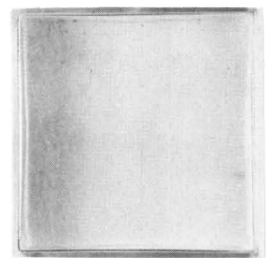
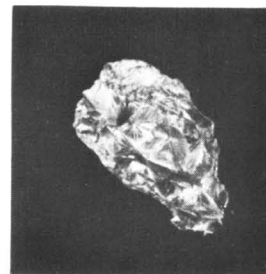
De nadelen, maar vooral de voordelen van het micro-

Konichalciet

Gedegen zilver

Karpholiet

Granaat. Doosje niet zwart geverfd om ook lichtval van onderen mogelijk te maken.

mounten zijn niet in enkele zinnen te vatten (ze zijn aangegeven in Gea, vol.7 nr. 4, waarbij nog opgemerkt wordt dat een kwaliteitsstuk niet een factor 10 maar vaak een factor 100 goedkoper kan zijn dan een overeenkomstig "kabinetstuk"; dit wordt ook bedoeld als we het hebben over de relatief grote hoeveelheid geld die de micromounter tot zijn beschikking heeft).

Wél kan een antwoord worden gegeven op de vraag hoe het komt dat een zo eenvoudige techniek als het micromounten tot zulke – ook objectief gezien – fantastische resultaten kan leiden: het besteden van meer dan normale aandacht en inspanning om een verzamelstuk tot micromount te maken is slechts dan verantwoord als dat stuk al die moeite ook waard is. Geen verstandig mens zal extra moeite besteden aan een slecht, middelmatig, of zelfs redelijk specimen, vooral niet als het dan ook nog klein is. Het is dus de investering in extra moeite die sterk selectief werkt op het uiteindelijk resultaat: de micromount. Afgezien van de grootte, blijven alle kwaliteitsregels geldig: onbeschadigd, goed gekristalliseerd, zeldzaamheid, paragenese en de aanwezigheid van matrix, vindplaats en vindplaatstype, algeheel esthetisch voorkomen zijn en blijven belangrijke factoren. Het zeer goed voldoen aan meerdere van deze factoren tegelijk is voor een kabinetstuk iets bijzonders (dus kostbaar), voor een micromount heel gewoon.

In het bovenstaande heb ik me verscholen achter een aantal papieren bespiegelingen, hetgeen nogal onbevredigend zal overkomen temeer omdat micromounten juist zoveel praktijk inhoudt. Aan de hand van de foto's wordt van die praktijk iets zichtbaar.

De pyromorphiet (doorzichtige ! XX op matrix van de klassieke vindplaats Bad Ems) en de konichalciet (halfbolvormige heldere aggregaten op kwarts) zijn gemonteerd volgens een prototype-techniek op een matzwart geverfd paaltje dat vertikaal gelijmd is op de balsahouten grond "plaat", eveneens zwart. Alle montage wordt zoals gebruikelijk uitgevoerd buiten het doosje. De laatste stap bestaat dan slechts uit het laten zakken van het geheel in het van een druppel lijm voorziene alweer matzwart geverfde doosje. Het etiket met op z'n minst de vindplaats kan op iedere geschikte plaats worden aangebracht. Het resultaat kan van boven en schuin van boven worden bekeken: door deze manier van monteren ("mounting") is het specimen te zien als zwevende in een zwarte lucht, zonder afleiding door reflecties of zichtbare gedeelten van de niet tot het mineraal behorende omgeving (iets wat zonder de matzwarte verf en de montage op een van boven niet zichtbaar "voetstuk" niet mogelijk zou zijn).

Het gedegen zilver is op eenzelfde manier gemonteerd, echter in een doosje met scharnierdeksel waardoor alle zijanten van het specimen "openstaan" voor de waarneming hetgeen onmogelijk maar ook onnodig zou zijn bij de eerste voorbeelden. In verband met de kwetsbaarheid van dit zilver is hier niet gekozen voor montage in het dekselgedeelte.

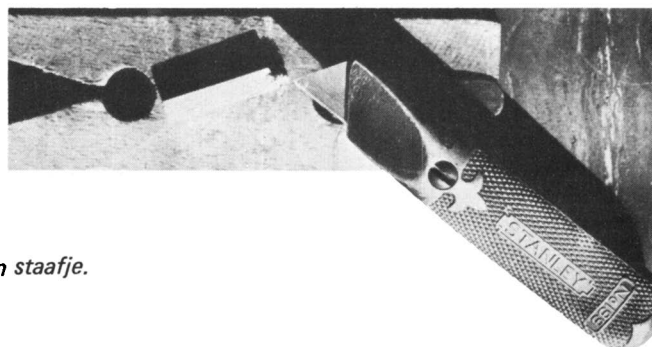
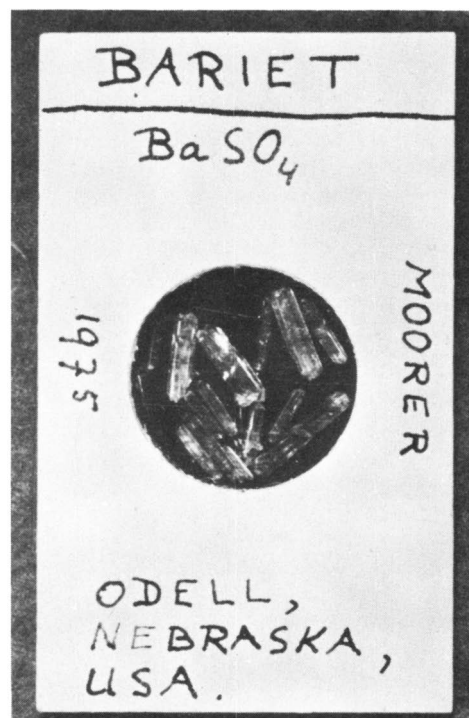
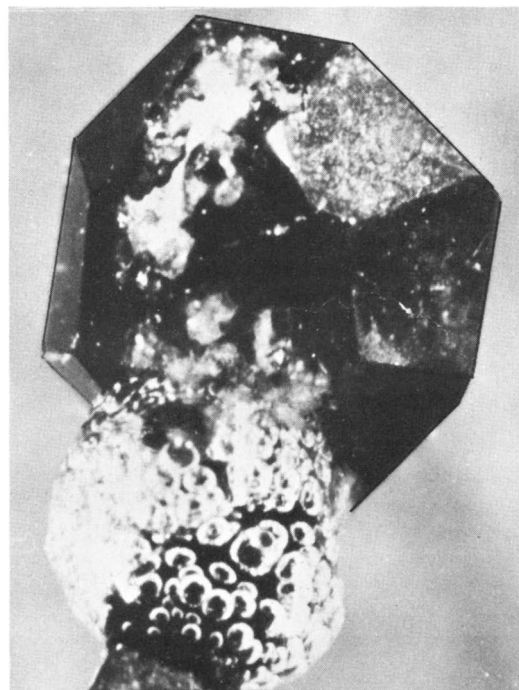
Het karpooliet is zo groot, dat het bijna het doosje vult. Monteren op een voetstuk is nog wel mogelijk maar vol-

Foto's van boven naar beneden:

Granaat, 25x vergroot, met bisonkit gemonteerd op houten staafje.

Bariet.

Figuurzaagklem als micro werkplaats voor micro-montage.

strekt overbodig. Het is bovendien zinloos omdat de scherptediepte bij 10 of 15voudige vergroting al veel kleiner is dan de afmetingen van het stuk. Daarom is het gewoon op de grondplaat gemonteerd, maar wel in het (matzwarte) deksel omdat ook de zijkanten van belang zijn bekeken te worden.

Een hier niet afgebeelde cinnaber bestaande uit kleine kristalletjes op een groot stuk matrix werd na enig probeerwerk scheef op een deksel gemonteerd om een enkel zeer klein maar bijzonder kristalgroepje op een geschikte plek te krijgen, ongeveer halverwege een 45°-helling van de matrix. Op deze manier werd het stuk geschikt gemaakt voor een zelfs 100-voudige vergroting (een uitzondering: meestal is 15 of 20 maal ruim voldoende voor micromounts).

De granaat (waarschijnlijk een pyroop-almandien mengkristal) is doorzichtig. Om ook gemakkelijk met doorvallend licht te kunnen werken werd een los kristal ergens in de lucht boven het deksel gemonteerd via een diagonaal aangebracht staafje. Het deksel werd doorzichtig gelaten. Bij wijze van referentie werden twee

kristallen, ieder op matrix, in een "overbodig" hoekje gelijmd. Dit geheel vormt een goed voorbeeld van het micromount principe: aanpassen aan en toegankelijk maken van het materiaal. Het micromounten moet niet onderworpen zijn aan wetten van Meden en Perzen.

De nogal bijzondere bariet-kristalletjes lenen zich niet zo goed voor vaste montage. Ze zijn klein, zeer helder, tweezijdig getermineerd en interessant aan alle zijden. Voor zeer kleine losse kristalletjes is een slide zoals in gebruik voor micro-fossielen zeer geschikt. De kristalletjes blijven met behulp van een vochtig penseeltje manipuleerbaar. Een nadeel is wel de zichtbaarheid van de slidebodem. Strikt genomen is dit geen micromount maar een verwante verzameltechniek.

Als we echter niet "steentje in doosje" maar **kwaliteit** in doosje vooropstellen dan zijn de tijden voorbij dat de "macroverzamelaar" medelijdend grijnsde als hij een "micro" tegenkwam.

Musea:

Geologische afdeling in Drents Museum

door Jan H.Stel

Op vrijdag 21 mei 1976 vond in de fraaie Statenzaal van het voormalige Provinciehuis te Assen de feestelijke overdracht plaats van de geologische afdeling van het Drents Museum. Deze afdeling is een geschenk van de Nederlandse Aardolie Maatschappij, die sinds 1967 haar hoofdkantoor in Assen heeft. (Foto: Drents Museum, Assen).

